

LAYLI LONG SOLDIER

Fekete dombok, Egy

(Ĥe Sápa, One)

A Hé az egy hegy, mint ahogy a hé az agancs, ami a folyó elmozdulásából fakad, toroktól szájjig. Ezt követi Sápa, egyféle feketén elsimuló szoros két magaslat között. Ne felejtsd. Hé Sápa nem egy fekete domb, nem Pahá Sápa, akárhogy is lett elnevezve. Ha a múltban él, senki nem mondja rá, hogy Red Horn, nem lovagolt a hegyháton, nem vezetett lovasságot a folyómederben, senkit nem csalt csapdába, nem törte el se tíz, se húsz és talán egy lónak sem a térdkalácsát a vízben.

Hegyként van besorolva és hegyként kell élnie, ahogy teszi a fekete agancs a tövétől szaruja hegyéig. Figyeld, ahogy mész felé, ahogy megközelítéd. Hogy emlékezhess rá, olyan, mint a kavics.

Fekete dombok, Kettő

(Ĥe Sápa, Two)

Mert változik az ellenállás, amikor a múltban beszél, mert ugye vonszolták, bedrogozták a hosszú úton, a halvány barna köveken. Le a poros, kopogós ösvényen. Az ellenállásnak van egy kezdő pontja (bár kettőt mérlegelünk): avval kezdődik, hogy az ember elkötelezi magát az első rántással. Szóval saját hasznunkra fordítjuk a szót és azt mondjuk:

fejével a földön kezdődik, kibomlott hajával,

válla alatt ingén gyöngyház patentokkal. Ekkor következik a rántás,

a csúszás, a bőre és a skalpja –

a törés, a tépés, vöröstől a rózsaszínen át

a becses fehérig; ekkor következik az, ami

a feje, csillogó csillagoktól

csontig.

Fekete dombok, Három (Ĥe Sápa, Three)

gy ltsz engem a teret ahova helyezned kell
gy kell elhelyezni téged a trbe amiben látni
Bennem a teret hogy lásd ez az a hely
Látni ezt a teret hogy lássuk miként helyezhetsz magadba engem

Fekete dombok, Négy (Ĥe Sápa, Four)

De
a legegyszerűbb amivel kezdhetem

De nem tudtam.

Mivel parancs szerint csak pár szra
hagyatkozhatom, mint pl. wanbli. Ezért
akartam gy nekikezdeni, avval a kevéssel,
amit tudok.

De nem tudtam.

Mivel ez a wanbli, képzeletem sasmadara
se nem pettyes, se nem kopasz, mg csak nem is
fészkelő. Hanem arany, br értelmezés szerint, nem a hatalmas szirti sas.
Már ha arany, kétségtelen, hogy nem törtarany,
nem emberi arany vagy aranyrg. Itt viszont
egyszerre fény- és szárnyarany.
Szrnnyak, melyek nem zárulnak,
de a trbe izomból oly szögben szárnyalnak
s valahol egy kemény fej
nagybátyám, fiam, apám, fivérem között.

De ily kiterjedésben nem sikerült
elkezdenem.

Legalább annyira nem, amennyire
kudarcot vallottam a lényeggel kezdeni.

Pedig itt van az izomban, a magas belső repülésben,
a zuhanórepülésben, amitől flnk zuhanás kzben
hogyan is csatoljuk magunkat be, miközben azon rágódunk:

Melyik ember ldozhat fel?

Fekete dombok, Öt

(Ĥe Sápa, Five)

5

A csuklók és kezek kerekének belsejében, a könyvek és a kagylók fehér része.
A konyha és az otthon hajszálvékony fényén térdelek,
ott emlékezem a lehunyt és a nyíló szemek kurta ingázására –
ott kérdeztem, *azt nézed, hogyan lesz belőlem kettő?*
Ez fésüli és teszi a csipeszt pont a lány homloka fölé,
visszasöpörve a miért és a miként függönyét.
Megcsókolom a fejét, mondom, talán már tudod is.
Bennünk született, mindegyikből kettő.
Mert mindegyik beleszületett koronánkba – a természetes fej legmagasabb
pontja.
Mind beleszületett koronánkba – különbségünk az erő.
De vonszolom magam, a másik én, minden hajótörött partot ér. Nagyon
kevésre
emlékszem. Tehát fületem a fekete szarv üregének vetem, figyelem, ahogy
beszél.
Körülményes,
Egy szó sem hangzik úgy, mint azelőtt.

Gyukics Gábor fordításai

■ **Layli Long Soldier** – oglala-lakota indián költő, író, egyetemi tanár. *Whereas* című első kötetével hatalmas sikert aratott, négy díjra jelölték, amiből kettőt megkapott: National Book Critics Circle Award, PEN/Jean Stein Book Award.

■ **Gyukics Gábor** – költő, műfordító, legutóbbi verseskötete *végigtapint* címmel a marosvásárhelyi Lector kiadónál jelent meg 2018-ban.
Indián témájú kötetei: *Nagy Kis-Madár* – Jim Northrup odzsibve indián költő versei, Új Forrás Kiadó, és *Medvefelhő a város felett. Észak-amerikai indián költők antológiája*, Scholar kiadó.